

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/75/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3620010148
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Dunčko
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3620010148.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Dunčka a sudcov JUDr. Michala Antalu a JUDr. Michala Eliaša na verejnom zasadnutí konanom dňa 10. novembra 2022 prejednal odvolania prokurátorky Okresnej prokuratúry Partizánske a obžalovaného L. K., nar. XX.XX.XXXX v B., trvale bytom B., O. T. XXXX/XX, na verejnom zasadnutí prítomného, ktoré podali proti rozsudku Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T/54/2020 zo dňa 21.06.2021 a takto jednomyselne

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), f), ods. 3 Tr. por. zrušujú sa v napadnutom rozsudku celé výroky o treste odňatia slobody a o spôsobe jeho výkonu, ako aj o náhrade škody.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sa obžalovaný L. K. pri nezmenenom výroku o vine v rozsudku súdu prvého stupňa odsudzuje podľa § 208 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 37 písm. m) a § 38 ods. 4 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov.

Podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. sa obžalovaný zaraďuje na výkon uloženého trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

odôvodnenie:

Na obžalovaného L. K. podal na Okresný súd Partizánske prokurátor Okresnej prokuratúry Partizánske obžalobu pod č. Pv 184/20/3305-51 zo dňa 21.08.2020 pre skutok právne posúdený ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť tak, že od presne nezisteného obdobia roku 2019 až do dňa 15.05.2020 v B., v byte nezisteného čísla, bytového domu na ul. K. č. XXXB/XX týral blízku osobou svoju priateľku S. Y., s ktorou žil v spoločnej domácnosti v predmetnom byte približne dva roky tým spôsobom, že ju slovne urážal, vulgárne jej nadával a vyvolával u nej pocit stresu spôsobený pohŕdavým zaobchádzaním, ponižovaním, neustálym podozrievaním z nevery a žiarlením, sledovaním a zákazmi voľného pohybu bez jeho prítomnosti, vyhrážaním sa, že ak od neho odíde zabije ju a potom i seba, hrubým správaním, ktoré v periodicite každý druhý deň prerastalo do fyzických útokov, ktoré spočívali v tom, že poškodenú ťahal za vlasy, udieral ju päťami do tváre a celého tela, následkom čoho jej spôsoboval hematómy, udieral jej hlavou do oblasti nosa, ktorý mala opakovane zlomený, pričom ju týmto spôsobom udrel naposledy pred cca. piatimi mesiacmi v parku nachádzajúcom sa pri vlakovej stanici v Partizánskom, kedy bol pod vplyvom alkoholu a to z dôvodu, že mu v niečom oponovala, kde následkom jeho úderu hlavou do oblasti nosa poškodenej tiekla krv, a z dôvodu strachu, že jej obvinený ublíži, poškodená ušla po tomto fyzickom útoku na vlakovú stanicu v Partizánskom, taktiež v presne nezistený deň približne pred tromi mesiacmi poškodenú v byte, kde spolu žili a to v B., ul. K. XXXX/XX, násilím vyzliekol donaha, hodil ju o roh postele, následkom čoho poškodená nemohla dýchať, pričom opakované fyzické útoky obvineného voči poškodenej vyvrcholili dňa 15.05.2020, kedy ju v ranných hodinách v kuchyni bytu, kde spolu žili po verbálnom konflikte napadol, žiadal ju, aby mu dala tabletky Neural alebo peniaze, ktoré mu poškodená nechcela odovzdať, po čom ju obvinený udrel

zovretou päšťou do oblasti tváre, chytil ju za vlasy a udrel ju o radiátor, následkom čoho poškodená spadla na zem, následne jej obvinený prikázal, aby išli do spoločnej izby, kde sa ho poškodená snažila upokojiť, tam ju však obvinený hodil na posteľ, chytil do rúk vankúš a začal ju ním dusiť, čomu sa poškodená aktívne bránila a prosila obvineného, aby prestal, následne sa poškodenej podarilo z izby dostať von a odísť z bytu preč, čím obvinený spôsobil poškodenej S. Y. prasklinu nosa, pohmoždenie záhlavia a ľavej lícnej oblasti a pohmoždenie sedacej oblasti a uvedenými konaniami obvinený taktiež spôsobil poškodenej S. Y. fyzické a psychické utrpenie, v dôsledku čoho bol negatívne ovplyvnený jej obvyklý spôsob života.

Rozsudkom súdu prvého stupňa bol obžalovaný L. K. uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák., pretože od 25.11.2019 až do dňa 15.05.2020 najmä v B., v byte nezisteného čísla, bytového domu na ul. K. č.XXXX/XX, týral blízku osobu svoju priateľku S. Y., s ktorou žil v spoločnej domácnosti v predmetnom byte tým spôsobom, že ju slovne urážal, vulgárne jej nadával a vyvolával u nej pocit stresu spôsobený pohŕdavým zaobchádzaním, ponižovaním, podozrievaním z nevery a žiarlením, zákazmi voľného pohybu bez jeho prítomnosti, či vyžadovaním si svojej prítomnosti pri trávení voľného času, vyhrázaním sa, že ak od neho odíde zabije seba či si ublíži na zdraví, a strach hrubým správaním, ktoré pravidelne prerastalo do fyzických útokov, bitím, fackovaním, tiež poškodenú ťahal za vlasy, udieral ju päšťami do tváre a celého tela, následkom čoho jej spôsobil hematómy, udieral jej hlavou do oblasti nosa, pričom ju týmto spôsobom udrel v presne nezistený deň v decembri roku 2019 v parku nachádzajúcom sa pri vlakovej stanici v Partizánskom, počas hádky, kde následkom jeho úderu hlavou do oblasti nosa poškodenej tiekla krv, taktiež v presne nezistený deň v mesiaci február 2020 poškodenú v byte, kde spolu žili a to v B., ul. K. XXXX/XX, násilím vyzliekol donaha, hodil ju o roh postele, následkom čoho poškodená nemohla dýchať, a vulgárne jej nadával, pričom opakované fyzické útoky obžalovaného voči poškodenej vyvrcholili dňa 15.05.2020, kedy ju v ranných hodinách v kuchyni bytu, kde spolu žili po verbálnom konflikte napadol, žiadal ju, aby mu dala tabletky Neurool, ktoré mu poškodená nechcela odovzdať, po čom ju obžalovaný udrel zovretou päšťou do oblasti tváre, chytil ju za vlasy a udrel ju o radiátor, následkom čoho poškodená spadla na zem, následne jej obžalovaný prikázal, aby išli do spoločnej izby, kde sa ho poškodená snažila upokojiť, tam ju však obžalovaný hodil na posteľ, chytil do rúk vankúš a začal ju ním dusiť, čomu sa poškodená aktívne bránila a prosila obžalovaného, aby prestal, následne sa poškodenej podarilo z izby dostať von a odísť z bytu preč, čím obžalovaný spôsobil poškodenej S. Y. prasklinu nosa, pohmoždenie záhlavia a ľavej lícnej oblasti a pohmoždenie sedacej oblasti a uvedenými konaniami obžalovaný taktiež spôsobil poškodenej S. Y. fyzické a psychické utrpenie, v dôsledku čoho bol negatívne ovplyvnený jej obvyklý spôsob života.

Bol za to odsúdený podľa § 208 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák. a neprihliadnuc k § 37 písm. m) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 4 roky, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zák. mu bolo uložené aj ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou. Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. bola poškodená Dôvera zdravotná poisťovňa, a.s. odkázaná s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Tento citovaný rozsudok však nenadobudol právoplatnosť, pretože ho obžalovaný i prokurátorka napadli odvolaniami. Obžalovaný svoje odvolanie voči všetkým výrokom napadnutého rozsudku zahlásil do zápisnice o hlavnom pojednávaní ihneď po jeho vyhlásení. Prokurátorka odvolanie podala písomne čo do výroku o treste v neprospech obžalovaného.

Obžalovaný v písomných dôvodoch odvolania prostredníctvom obhajcu vytykal súdu prvého stupňa nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov, v dôsledku čoho potom nesprávne ustálil skutkový stav a následne nesprávne rozhodol aj vo výrokoch o vine i treste. Uviedol, že sa nedopustil skutku tak, ako je tento uvedený v napadnutom rozsudku a rovnako namieta aj jeho právnu kvalifikáciu. Trvá na to, čo uvádzal vo svojich výpovediach, teda že poškodenú netýral. Pokiaľ mali s poškodenou v minulosti nedorozumenia, jednalo sa o vzájomné hádky, na ktorých sa podieľali minimálne rovnakou mierou, čo napokon potvrdila aj poškodená, či už vo svojich písomných podaniach z dní 24.06.2020 a 11.08.2020, ako aj dňa 07.06.2021 na hlavnom pojednávaní. Súd prvého stupňa mal teda favorizovať dôkazy vykonané na hlavnom pojednávaní a nemal vychádzať z výpovede poškodenej z prípravného konania, ktorú sama poškodená aj spochybnila. Pritom súd prvého stupňa pri ustálení skutkového stavu a následne pri uznaní jeho viny vychádzal prakticky iba z tejto výpovede poškodenej. Súd prvého stupňa

mal však vziať na zreteľ i osobu poškodenej, pričom znalec PhDr. Benkovič zistil, že táto trpí zmiešanou poruchou osobnosti, má dlhodobé problémy vo všetkých vzťahoch a dlhoročne požívala alkohol aj drogy. Znalec zistil, že jeho konanie nevyvolalo u poškodenej psychické utrpenie a jeho konanie nepociťovala ani ako ťažké príkorie, a preto neboli naplnené zákonné znaky skutkovej podstaty zločinu, pre ktorý bol uznaný za vinného. Teda následok uvedený v skutkovej podstate tohto zločinu ani nespôsobil a ani nemal nikdy takýto úmysel, nakoľko poškodenej nebolo spôsobené ani fyzické a ani psychické utrpenie v zmysle týrania a táto ani nevykazovala príznaky charakterizujúce týranú osobu. Znalec tiež špecifickú psychologickú vierohodnosť poškodenej vyhodnotil ako oslabenú. Namietal tiež, že znalecké psychologické i psychiatrické skúmanie poškodenej i jeho samého nebolo v prejednávanej veci realizované identickými znalcami, čo považuje za optimálne Ústav pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii, s.r.o. Má za to, že súd prvého stupňa vyložil rozpory vo výpovedi poškodenej v jeho neprospech, čo je v rozpore so zásadou in dubio pro reo. Na hlavnom pojednávaní bola potvrdená jeho obrana aj výpoveďami svedkov S. K. a V. Z.. Poukázal tiež na rozhodovaciu prax súdov, že nepohoda v manželstve, resp. diskomfort v rodinnom spoložití, ako i zlé spoložitie, v rámci ktorého dochádza i k hádkam a nadávkam a prípadne i fyzickým atakom, nemôže sama osebe zakladať zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby. Doznáva sa k incidentu zo dňa 15.05.2020, ktorý však sám nemôže zakladať skutkovú podstatu zločinu týrania, kedy je pravda, že poškodenú fyzicky napadol, k čomu sa priznal a oľutoval to. Toto jeho konanie by mohlo po právnej stránke naplniť iba znaky priestupku proti občianskemu spolunažívaniu. Pokiaľ ide o výrok o náhrade škody, celú uplatnenú škodu už uhradil, o čom predložil na hlavnom pojednávaní dňa 01.12.2020 aj poštovú poukážku, ktorá skutočnosť zakladala aj poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. k) Tr. zák. Preto nebol dôvod poškodenú odkazovať s jej nárokom na civilný proces. Navrhol preto, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), c), d) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a aby podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie s tým, že v konečnom dôsledku sa domáha oslobodenia spod obžaloby podľa § 285 písm. a) Tr. por., t.j. že skutok uvedený v obžalobe sa nestal. Alternatívne navrhol, aby odvolací súd po zrušení napadnutého rozsudku rozhodol tak, že podľa § 280 ods. 2 Tr. por. postúpi jeho trestnú vec odboru všeobecnej vnútornej správy Okresnému úradu Partizánske na prejednanie ako priestupku podľa § 49 ods. 1 písm. d) Zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch.

Obžalovaný sám v písomných dôvodoch odvolania ešte dodal, že súd prvého stupňa rozhodol na základe svojich domnienok a nie na základe dôkazov. Dodal, že pred 15.05.2020 poškodenú fyzicky nenapadol a išlo preto len o ojedinelý incident. S poškodenou mali spolu problémový vzťah, často sa hádali. Poškodená na hlavnom pojednávaní vypovedala, že sa necítila byť týraná, pričom uviedla aj to, že v prípravnom konaní klamala z dôvodu, že bola na drogách, rozrušená a nahnevaná na neho práve kvôli incidentu zo dňa 15.05.2020. K ich konfliktom nikdy nebola volaná polícia a neexistuje žiadna lekárska správa, že by ju napadol. Súd prvého stupňa ale napriek tomu všetko „otočil“ v jeho neprospech, a preto má za to, že je (sudca) voči nemu zaujatý, resp. že je celkovo zaujatý voči jeho rodine, čo aj dával najavo, nakoľko súdil nielen jeho, ale aj brata a synovca.

Prokurátorka v písomných dôvodoch odvolania uviedla, že nesúhlasí s tým, že súd prvého stupňa nepriznal obžalovanému aj priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák. Keďže predchádzajúce odsúdenie obžalovaného rozsudkom Okresného súdu v Zlíne, Česká republika, sp. zn. 34T/235/2011 nadobudlo právoplatnosť po 01.01.2013, na toto odsúdenie mal súd prvého stupňa prihliadnuť a následne upraviť v zmysle § 38 ods. 4 Tr. zák. aj trestnú sadzbu. Keďže takto nepostupoval, v rozpore so zákonom vychádzal z trestnej sadzby 3 roky až 8 rokov, a teda nie z dolnej hranice zvýšenej trestnej sadzby s použitím § 38 ods. 4 Tr. zák. (4 roky a 8 mesiacov). Napokon mal súd prvého stupňa obžalovaného na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradiť do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, keď obžalovaný bol v posledných 10 rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselný trestný čin. Inak povedané - súdom prvého stupňa uložený trest nezodpovedá všetkým hľadiskám rozhodným pre ukladanie trestov. Navrhla tak, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. d), e) Tr. por. zrušil v napadnutom rozsudku výrok o treste a aby podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám vo veci rozhodol tak, že obžalovanému uloží podľa § 208 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 37 písm. m) a § 38 ods. 4 Tr. zák. trest odňatia slobody v prvej polovici upravenej trestnej sadzby a podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. ho na jeho výkon zaradiť do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

K odvolaniu prokurátorky sa písomne vyjadril obžalovaný prostredníctvom obhajcu. Uviedol, že odvolanie voči napadnutému rozsudku podal aj on, keďže sa nedopustil trestného činu, pre ktorý bol

uznaný vinným. Odhladnuc od uvedeného aj v prípade uznania jeho viny súd prvého stupňa správne nebral do úvahy priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák. z dôvodov, ktoré uviedol v odôvodnení napadnutého rozsudku, a preto nebol ani dôvod aplikovať pri ukladaní trestu ustanovenie § 38 ods. 4 Tr. zák. Prokurátorkou navrhovaný trest považuje za neprimerane prísny a represívny, ktorý je v rozpore so zásadami ukladania trestov a je kontraproduktívny i z hľadiska budúcej resocializácie. Navrhol preto, aby odvolací súd podľa § 319 Tr. por. zamietol odvolanie prokurátorky ako nedôvodné.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu bolo doplnené dokazovanie o oboznámenie listinných dôkazov predložených probačným a mediačným úradníkom súdu prvého stupňa týkajúcich sa priebehu nahradenia väzby obžalovaného (konkrétne išlo o správu probačného a mediačného úradníka s prílohami na č.l. 574-636, najmä úradný záznam príslušníkov Mestskej polície Partizánske zo dňa 30.10.2022 so zápisom o dychovej skúške obžalovaného na č.l. 629-631, ako aj mailovú správu probačného a mediačného úradníka zo dňa 09.11.2022 a jej prílohu). Z týchto listinných dôkazov vyplynulo najmä to, že obžalovaný mal pozitívne dychové skúšky na alkohol v dňoch 30.10.2022 (0,84 mg/l) a 09.11.2022 (1,04 mg/l), a to napriek tomu, že pri nahradení väzby mu bolo uložené aj obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok. Obžalovaný sa k oboznámeným listinným dôkazom na verejnom zasadnutí vyjadril tak, že priznáva, že v týchto 2 prípadoch požil alkohol, čím porušil podmienky nahradenia väzby.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní sa v konečnom návrhu:

- prítomná prokurátorka krajskej prokuratúry v celom rozsahu pridržavala konečného návrhu uvedeného v písomných dôvodoch odvolania podriadenej prokurátorky, ako aj navrhla, aby odvolací súd podľa § 319 Tr. por. zamietol odvolanie obžalovaného ako nedôvodné,
- obhajca obžalovaného v celom rozsahu pridržoval svojho konečného návrhu, ktorý uviedol v písomných dôvodoch odvolania a zároveň navrhol odvolanie prokurátorky podľa § 319 Tr. por. zamietnuť ako nedôvodné,
- obžalovaný v celom rozsahu pridržoval konečného návrhu svojho obhajcu a dodal, že na jeho české odsúdenie nie je možné prihliadať, lebo bol prvýkrát odsúdený pred 01.01.2013.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací podľa § 317 ods. 1 Tr. por. na verejnom zasadnutí preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že dôvodné je len odvolanie prokurátorky, a naopak odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

V prvom rade odvolací súd uvádza, že predmetnou trestnou vecou sa už zaoberal, keď uznesením sp. zn. 2To/2/2021 zo dňa 22.01.2021 podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), c) Tr. por. v celom rozsahu zrušil skorší odsudzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, vyhlásený dňa 01.12.2020 na totožnom skutkovom základe, ako je uvedené v napadnutom rozsudku, a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Svoje rozhodnutie odvolací súd odôvodnil tak, že skorší odsudzujúci rozsudok súdu prvého stupňa považoval bez doplnenia dokazovania za predčasný. Konkrétne odvolací súd uviedol, že prečítanie, resp. prehratie výpovede poškodenej S. Y. z prípravného konania nebolo v súlade s ustanovením § 263 ods. 3 písm. a) Tr. por. Po vrátení veci mal súd prvého stupňa na hlavnom pojednávaní vypočúť poškodenú S. Y. (s to aj za účasti znalca), prípadne i s využitím videokonferenčného zariadenia (tzv. telemostu). Až po takto doplnenom dokazovaní a riadnom vyhodnotení vykonaných dôkazov mal súd prvého stupňa v súlade so zákonom opätovne rozhodnúť o vine či nevine obžalovaného.

Odvolací súd na tomto mieste konštatuje, že súd prvého stupňa po vrátení veci splnil všetky pokyny odvolacieho súdu, keď konkrétne dňa 07.06.2021 poškodenú S. Y. osobne vypočul na hlavnom pojednávaní aj v prítomnosti znalca.

*** K procesnému postupu ***

Pokiaľ ide o procesný postup súdu prvého stupňa po vrátení veci na nové prejednanie a rozhodnutie, v tomto smere nebola v odvolaniach vytykaná žiadna chyba a ani odvolací súd sám nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Pokiaľ ide o námietku zaujatosti obžalovaného, ktorá bola obsahom jeho odvolania, k tomu odvolací súd uvádza, že táto sa týkala len procesného postupu súdu prvého stupňa v konaní (zároveň ju obžalovaný nepodal bezodkladne, ako to vyžaduje ustanovenie § 31 ods. 5 Tr. por.), a preto o nej nebolo potrebné konať (§ 32 ods. 6 Tr. por.).

*** K výroku o vine ***

Rovnako nemal odvolací súd žiadne výhrady k zákonnosti a odôvodnenosti odvolaním obžalovaného napadnutého výroku o vine.

Odvolací súd po splnení prieskumnej povinnosti zistil, že súd prvého stupňa vykonal na hlavnom pojednávaní všetky dostupné a potrebné dôkazy na objasnenie skutkového stavu, ktoré mu umožnili vo veci spravodlivo rozhodnúť v súlade s § 2 ods. 10 Tr. por. Napokon všetky tieto dôkazy súd prvého stupňa správne vyhodnotil jednotlivo, ako aj v ich súhrne tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 2 ods. 12 Tr. por.

Odvolací súd ďalej zistil, že súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Tr. por. uviedol všetky skutočnosti, ktoré vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa správal pri hodnotení dôkazov, najmä tých, ktoré si vzájomne odporovali. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé aj to, ako sa súd prvého stupňa vyrovnal s obhajobou obžalovaného, t.j. prečo neuveril jeho obrane, že sa voči poškodenej nedopustil trestnej činnosti a prečo ho aj v konečnom dôsledku potom uznal vinným.

Vzhľadom na to, že na skutkové zistenia uvedené v napadnutom rozsudku, ako aj na právne posúdenie konania obžalovaného sa podrobne a dostatočne presvedčivo poukazuje v písomnom odôvodnení napadnutého rozsudku a odvolací súd nemá o týchto záveroch súdu prvého stupňa žiadne pochybnosti, preto si jeho úvahy a závery v celom rozsahu osvojuje a v podrobnostiach na ne odkazuje.

K tomu odvolací súd ešte dodáva, že obrana obžalovaného uvedená v dôvodoch jeho odvolania je totožná s obranou, ktorú prezentoval počas prípravného konania, resp. konania pred súdom prvého stupňa, a preto odvolací súd poukazuje na to, že povinnosť odôvodňovať rozhodnutie nemôže byť ponímaná v takom zmysle, že je potrebné vysporiadať sa s každým argumentom odvolateľa. Z hľadiska ustálenej súdnej praxe sa odvolací súd pri „potvrzovaní“ rozsudku súdu prvého stupňa môže „v princípe“ obmedziť aj na prevzatie odôvodnenia súdu nižšieho stupňa.

K napadnutému výroku o vine z pohľadu vytykaných chýb v odvolaní obžalovaného uvádza odvolací súd nasledovné:

Týranie je zlé zaobchádzanie, ktoré sa vyznačuje vyšším stupňom hrubosti a bezcitnosti a určitou trvalosťou, ktoré blízka osoba pociťuje ako ťažké príkorie. Nemusí ísť o sústavné alebo dlhší čas trvajúce konanie. Na naplnenie znakov tohto trestného činu treba, aby v dôsledku páchatelovho konania bolo spôsobené fyzické alebo psychické utrpenie, a to ktorýmkoľvek konaním taxatívne uvedeným v ustanovení § 208 ods. 1 písm. a) až e) Tr. zák. Pod pojmom „fyzické utrpenie“ alebo „psychické utrpenie“ treba rozumieť taký stav, ktorý sa vyznačuje telesnými či duševnými bolesťami, ktoré ovplyvňujú obvyklý spôsob života týranej osoby a netrvajú celkom krátky (prechodný) čas. Teda nevyžaduje sa, aby sa u poškodenej osoby konaním páchatela vytvoril tzv. syndróm týranej osoby.

V tomto smere sa odvolací súd stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že týranie obžalovaným už predtým narušenú osobnosť poškodenej S. Y. zásadne nezasiahlo, pričom zažitú fyzické či psychické utrpenie nemalo také ľahko rozpoznateľné následky, ako by malo na osobnosti nenarušenej, do ktorej náhle vstúpi osoba agresora. Aj znalec PhDr. F. Z. uviedol, že zistil dopad správania obžalovaného na prežívanie poškodenej, keď vzťah poškodenej s obžalovaným vykazoval ťažkú disharmóniu (prítomné opakujúce sa násilie zo strany obžalovaného, ktorému bola vystavovaná).

Z pohľadu „zásadných dôkazov o vine obžalovaného“ sa i odvolací súd stotožnil s ich hodnotením v tom smere, že za pravdivé považoval len výpovede poškodenej S. Y. a svedkyne S. K. (matky obžalovaného) z prípravného konania. I keď obidve tieto svedkyne na hlavnom pojednávaní zmenili výpovede v prospech obžalovaného, neuveril ich zmeneným výpovediam ani odvolací súd a za pravdivé považoval naopak ich výpovede z prípravného konania.

Naviac znalec PhDr. F. Z. konštatoval, že u poškodenej (z hľadiska jej usvedčujúcej výpovede z prípravného konania) nezistil sklony k fabulácii, keď jej všeobecnú psychologickú vierohodnosť považoval za zachovalú. Podľa jeho záverov tak poškodená z psychologického hľadiska nemala v prípravnom konaní tendenciu fabulovať - vymýšľať si, ale skôr zamlčovať už zažitú, pričom je jednoznačne zrejmé, že poškodená v prípravnom konaní popisovala situácie súvisiace s konaním obžalovaného podrobne, konkrétne.

Svedkyňa S. K. v podanom trestnom oznámení, ako aj v prípravnom konaní jednoznačne vypovedala, že obžalovaný je strašne žiarlivý a sama mu dohovárala, aby nebol násilník, pričom trestné oznámenie podávala pre podozrenie, že poškodenú týral, teda ako matka obžalovaného dôverovala vtedy viac tvrdeniam poškodenej ako vlastného syna, čoho je logickým záverom aj pre odvolací súd to, že nešlo o sprostredkovanú výpoveď poškodenej, ktorá by sa jej zdôverila, ale o priamu osobnú skúsenosť, pretože obžalovaný s poškodenou u nej bývali. Teda táto svedkyňa v prípravnom konaní obžalovaného usvedčovala zo spáchania trestnej činnosti a potvrdzovala výpoveď poškodenej o správaní obžalovaného.

Aj odvolací súd tak uzatvára, že protiprávne konanie obžalovaného nebolo ojedinelé, resp. ho nemožno obmedziť „len“ na napadnutie poškodenej zo strany obžalovaného, ktoré sa stalo dňa 15.05.2020. O sklonoch obžalovaného k páchaniu takejto trestnej činnosti napokon svedčí jeho (posledné) odsúdenie v Českej republike za to, že sa trestnej činnosti spáchanej obdobným spôsobom dopustil aj na svojej bývalej družke.

Odvolací súd preto nemohol prisvedčiť žiadnej z odvolacích námietok obžalovaného, keď predovšetkým nebolo vôbec pravdou, že by súd prvého stupňa pri ustálení skutkového stavu a následne pri uznaní jeho viny vychádzal prakticky iba z výpovede poškodenej S. Y. z prípravného konania. Odvolací súd mal naopak za to, že o vine obžalovaného v zmysle výroku uvedeného v napadnutom rozsudku svedčili viaceré priame či nepriame dôkazy, ktoré vytvorili ucelenú reťaz dôkazov.

Preto ani odvolací súd nemal žiadne pochybnosti o správnosti skutkových zistení uvedených v napadnutom rozsudku, nakoľko tieto zodpovedali výsledkom vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní. Podľa názoru odvolacieho súdu bolo teda jednoznačne a nepochybne preukázané, že obžalovaný L. K. blízkej osobe (teda poškodenej S. Y.) spôsobil fyzické utrpenie a psychické utrpenie bitím, údermi, ponižovaním, pohŕdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrážaním, vyvolávaním strachu a stresu a iným správaním, ktoré ohrozovalo jej fyzické a psychické zdravie, čím sa dopustil spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák. Pokiaľ ide o totožnosť skutku uvedeného v napadnutom rozsudku oproti podanej obžalobe, odvolací súd nezistil, že by táto nebola zachovaná z pohľadu skutku, pre ktorý bol obžalovaný uznaný vinným.

*** K výroku o treste ***

Vo vzťahu k odvolaniami napadnutému výroku o treste odvolací súd prisvedčil len odvolacím námietkam prokurátorky v tom smere, že súdom prvého stupňa uložený trest je neprimerane mierny, keď u obžalovaného je potrebné prihliadnúť aj na prítiažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák., teda že už bol za trestný čin odsúdený.

Z pohľadu už spomenutej prítiažujúcej okolnosti dospel odvolací súd k záveru, že je konkrétne potrebné prihliadnúť na jeho skoršie odsúdenie Okresným súdom Topoľčany pod sp. zn. PE 1T 118/01, ktoré sa týkalo jeho odsúdenia i pre násilnú trestnú činnosť - trestný čin vydierania. V prípade tohto odsúdenia obžalovaný vykonával aj súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 3,5 roka, a to so zaradením do I. nápravno-výchovnej skupiny, z výkonu ktorého bol „predčasne“ podmiennečne prepustený dňa 14.01.2009.

Inak povedané - obžalovaný bol v minulosti súdne trestaný okrem iného aj pre trestný čin vydierania, teda násilné konanie voči inej osobe. Z uvedeného potom vyplýva, že sa zjavne nezbavil týchto zlých návykov, keď skôr uložený nepodmienečný trest odňatia slobody nevedol k jeho náprave a vedeniu riadneho života na slobode už bez páchania ďalšej trestnej činnosti. Práve naopak „pokračoval“ v prejavovaní svojich sklonov k páchaniu v podstate obdobného protiprávneho konania voči inej osobe aj v prejednávanej veci. Povaha tohto jeho predchádzajúceho odsúdenia, bez ohľadu na to, kedy sa dopustil trestnej činnosti, pre ktorú bol odsúdený, preto vyžaduje, aby bolo pri rozhodovaní o treste prihliadané aj na prirážajúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák., ktorú mu odvolací súd preto zohľadnil vo výroku o (novo)uloženom treste.

Na tomto základe odvolací súd dospel k záveru, že obžalovanému je potrebné ukladať podľa § 208 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 37 písm. m) a § 38 ods. 4 Tr. zák. trest odňatia slobody „minimálne“ vo výmere 4 roky a 8 mesiacov (až do 8 rokov), ktorý musí byť zo zákona vždy nepodmienečný. U obžalovaného odvolací súd nezistil žiadne zákonné dôvody pre mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 Tr. zák.

Z pohľadu účelu trestu (§ 34 ods. 1, 3 a 4 Tr. zák.) a najmä osoby obžalovaného, jeho pomerov a možností jeho nápravy, konkrétne predchádzajúceho spôsobu jeho života a postoja k stíhanej trestnej činnosti, ako aj so zohľadnením jeho opakovaného porušenia podmienok nahradenia väzby v prejednávanej veci, odvolací súd dospel k záveru, že je potrebné pôsobiť na obžalovaného uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody vo výmere 6 rokov, ktorý považoval za primeraný a spravodlivý.

Za nesprávny považoval odvolací súd taktiež výrok napadnutého rozsudku týkajúci sa spôsobu výkonu uloženého trestu odňatia slobody.

Z hľadiska vyššie uvedeného hodnotenia osoby obžalovaného mal odvolací súd za to, že je potrebné obžalovaného na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradiť do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. V ustanovení § 48 ods. 4 Tr. zák. zákonodarcu totiž umožňuje súdu individualizovať trest a neprihliadnuť na kritériá ohľadom zaraďovania páchatelia do ústavu na výkon trestu odňatia slobody podľa § 48 ods. 2 Tr. zák. v prípade, ak nápravu páchatelia je možné lepšie dosiahnuť jeho zaradením do iného stupňa stráženia so zreteľom na závažnosť trestného činu a mieru jeho narušenia.

To je podľa názoru odvolacieho súdu aj prejednávaný prípad obžalovaného, u ktorého je možné konštatovať, že účel trestu (§ 34 ods. 1 Tr. zák.), vzhľadom k už vyššie uvedenému, nie je možné zabezpečiť v najmiernejšom ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ale naopak v ústave s prísnejším - stredným stupňom stráženia.

*** K výroku o ochrannom liečení ***

Odvolací súd vyhodnotil taktiež ako správny a zákonný výrok napadnutého rozsudku o uložení ochranného protitoxikomanického liečenia ústavnou formou v zmysle § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zák., pretože obžalovaný spáchal trestný čin pod vplyvom návykovej látky či v súvislosti s jej užívaním.

Totíž podľa správy z vyšetrenia moču obžalovaného (odber dňa 15.05.2020) bol tento pozitívny na Amfetamín, Benzodiazepíny, Metamfetamín aj Cannabis, pričom zo znaleckého psychiatrického posudku na obžalovaného vyplynulo aj to, že v čase spáchania skutku bol a aj v súčasnosti je závislý od stimulancií a opiátov a bol u neho zistený abúzus marihuany (THC) bez psychosomatickej závislosti.

*** K výroku o náhrade škody ***

Pokiaľ ide o výrok o náhrade škody, odvolací súd už zistil, že tento výrok nemožno považovať za správny, avšak z iných dôvodoch, ako to v odvolaní namietal obžalovaný.

V zmysle § 288 ods. 1 Tr. por. sa o náhrade škody rozhoduje len vtedy, ak výsledky vykonaného dokazovania neposkytujú podklad na to, aby riadne a včas uplatnený nárok poškodeného na náhradu škody spôsobenej trestným činom mu mohol byť aj „prisúdený“ a doplnenie dokazovania, vzhľadom na okolnosti prípadu, už neprichádza do úvahy.

Odvolací súd však zistil, že poškodená Dôvera zdravotná poisťovňa, a.s. si nárok na náhradu škody v prípravnom konaní neuplatnila riadnym spôsobom (ako to inak správne konštatoval súd prvého stupňa), pretože na akékoľvek rozhodnutie o nároku na náhradu škody (§ 287 a § 288 Tr. por.) nepostačuje len jej vyjadrenie odkazujúce na budúce vyčíslenie škody, ktoré sa neuskutočnilo ešte v priebehu vyšetrovania, ale až na hlavnom pojednávaní.

Z takto rozvedených dôvodov preto odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), f), ods. 3 Tr. por. zrušil v napadnutom rozsudku celé výroky o treste odňatia slobody a o spôsobe jeho výkonu, ako aj o náhrade škody, a sám týmto rozsudkom podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovaného L. K. pri nezmenenom výroku o vine v rozsudku súdu prvého stupňa odsúdil podľa § 208 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 37 písm. m) a § 38 ods. 4 Tr. zák. na prísnejší trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia podľa § 48 ods. 4 Tr. zák., t.j. výroková časť tohto rozsudku neobsahuje už žiaden výrok o náhrade škody, keď odvolací súd na podklade odvolania obžalovaného výrok o náhrade škody v napadnutom rozsudku (len) zrušil. Napokon výrok o ochrannom liečení v napadnutom rozsudku zostal týmto zrušením nedotknutý.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.